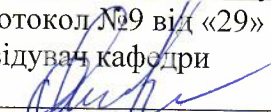

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Обговорено і затверджено
на засіданні кафедри
української мови та журналістики
Протокол №9 від «29» березня 2024 року
Завідувач кафедри

Ольга КИРИЛЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ЦДПУ імені Володимира Винниченка
№ 78/1 від «22» 04 2024 року
Голова приймальної комісії
Ректор Євген СОБОЛЬ

Розроблено
Головою предметної екзаменаційної комісії та
комісії для проведення співбесід з
української літератури

Ганна ВОЛЧАНСЬКА

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

для осіб, які вступають на I курс
денної/заочної форми навчання
на основі ПЗСО та НРК5
для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Співбесіда – форма вступного випробовування, яка передбачає оцінювання підготовленості (знань, умінь, навичок вступника) і умотивованості вступника, за результатами якої приймається протокольне рішення щодо надання вступнику рекомендації до зарахування.

Програму співбесіди з української літератури укладено відповідно до завдань національного мультипредметного тесту (НМТ) на 2023 рік з урахуванням програми зовнішнього незалежного оцінювання з української літератури, що затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 № 696 «Про затвердження програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, добутих на основі повної загальної середньої освіти».

Форма співбесіди – усне опитування за змістом програми.

Результат опитування: оцінка за шкалою 100-200 з мінімальним пороговим балом 100. Абітурієнт, який отримав менше ніж 100 балів, втрачає право брати участь у конкурсному відборі.

Час, який відводиться на усну відповідь – не більше ніж 0,25 год. на одного вступника.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Усна народна творчість ...

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень.

Пісні Марусі Чурай «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки».

Історичні пісні «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль».

Тематика, образи, зміст народних дум і балад: «Дума про Марусю Богуславку», балада «Ой летіла стріла».

2. Давня українська література

«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги).

«Слово про похід Ігорів».

Григорій Сковорода «De Libertate», «Всякому місту — звичай і права...», «Бджола та Шершень».

3. Література кінця XVIII початку XX ст.

Іван Котляревський «Енеїда», «Наталка Полтавка».

Тарас Шевченко «Катерина», «Кавказ», «Сон («У всякого своя доля...»)», «І мертвим, і живим, і ненародженим...», «Заповіт».

Пантелеймон Куліш «Чорна рада».

Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я».

Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1,4 частини).

Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля».

Іван Франко «Чого являєшся мені у сні?...», «Мойсей».

4. Література XX ст.

Михайло Коцюбинський «Тіні забутих предків», «Intermezzo».
Василь Стефаник «Камінний хрест».
Ольга Кобилянська «Valsemélancolique».
Леся Українка «Contraspempero!», «Лісова пісня».
Микола Вороний «Блакитна Панна».
Олександр Олесь «Чари ночі», «О слово рідне, орле скутий!...».
Павло Тичина «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «О панно Інно...».
Максим Рильський «У теплі дні збирання винограду...».
Микола Хвильовий «Я (Романтика)».
Володимир Сосюра «Любіть Україну!».
Валер'ян Підмогильний «Місто».
Юрій Яновський «Майстер корабля».
Остап Вишня «Моя автобіографія», «Сом».
Микола Куліш «Мина Мазайло».
Богдан-Ігор Антонин «Різдво».
Олександр Довженко «Зачарована Десна».
Василь Симоненко «Задивляюся у твої зіниці...», «Я...».
Василь Голобородько «Наша мова».
Олесь Гончар «Модри Камень».
Григор Тютюнник «Три зозулі з поклоном».
Василь Стус «Господи, гніву пречистого...».
Іван Драч «Балада про соняшник».
Дмитро Павличко «Два кольори».
Ліна Костенко «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Маруся Чурай» .

5. Твори українських письменників-емігрантів

Іван Багряний «Тигролови».
Євген Маланюк. «Уривок з поеми».

6. Сучасний літературний процес (кінець ХХ-початок ХХІ ст.)

Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище

Абітурієнт повинен (повинна) вміти:

- розрізняти види й жанри усної народної творчості: різновиди календарно-обрядових пісень (щедрівки, колядки, веснянки, русальні, купальські і жнивварські пісні); суспільно-побутові, історичні й родинно-побутові пісні; думи, балади; визначати провідні мотиви творів усної народної творчості, їхні художні особливості;
- розрізняти літературні роди, види й жанри;
- співвідносити літературний твір із відповідним літературним напрямом, стилем, течією;

- визначати тему, ідею, проблематику літературних творів;
- характеризувати літературних героїв, коментувати їхні вчинки;
- визначати художні образи і їхню роль у літературному творі;
- упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками; орієнтуватися в сюжетах літературних творів;
- визначати сюжетні й позасюжетні елементи літературних творів, їхні композиційні особливості;
- визначати провідні мотиви ліричних творів;
- аналізувати мову літературного твору;
- знаходити художні засоби й визначати їхню роль у літературних творах;
- співвідносити фрагмент літературного твору з його назвою та автором;
- співвідносити письменників з фрагментами їхніх творів, а також з висловами митців та літературних критиків про них та їхні твори;
- знати псевдоніми й справжні імена письменників, належність їх до літературних епох, шкіл, угруповань;
- визначати місце і роль письменника в літературному процесі;
- пояснювати поняття «розстріляневідродження», київські неокласики, пражська школа поетів, шістдесятництво, дисидентство;
- орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасної літератури;

Абітурієнт повинен (повинна) знати такі теоретико-літературні поняття:

- літературні роди: драма, епос (ліро-епос), лірика;
- лірика, її тематичні різновиди та жанри: інтимна, громадянська (патріотична), пейзажна, філософська; верлібр, ліричний вірш, пісня, послання, сонет;
- епос та його жанри: новела, повість, роман, різновиди повісті та роману, усмішка;
- драма та її жанри: власне драма, драма-феєрія, комедія, трагікомедія;
- ліро-епос та його жанри: байка, балада, дума, історична пісня, поема;
- літературні напрями, стилі, течії: бароко, класицизм, реалізм, модернізм (експресіонізм, імпресіонізм, символізм, неокласицизм, неоромантизм); постмодернізм як явище в сучасному літературному процесі;
- ліричний герой, персонаж, прототип, художній образ;
- тема, ідея, мотив, проблематика художнього твору; конфлікт у драматичному творі;
- композиція художнього твору (сюжет, сюжетні й позасюжетні елементи);
- види комічного: бурлеск, гротеск, гумор, іронія, сарказм, сатира, травестія;
- художні засоби: алегорія, алітерація, алюзія, анафора, антитеза, асонанс, гіпербола, епітет (постійний епітет), епіфора, інверсія, метафора, метонімія, оксиморон,

паралелізм, персоніфікація, порівняння, рефрен, риторичне .. звертання, риторичне запитання, символ, тавтологія

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ АБІТУРІЄНТІВ

Кількісні показники (в балах)	Якісні показники
190–200	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками. Досконало знає зміст творів. Розрізняє літературні роди, види й жанри, літературні напрями, стилі, течії. Визначає композицію твору, встановлює художні засоби в наведених текстах. Чітко формулює тему, ідею, мотив, проблематику художнього твору, визначає конфлікт. Дає характеристику літературним героям. Відповіді переважно правильні, відмінне виконання з незначною кількістю помилок.
169–189	Вище середніх стандартів, однак з деякими помилками. Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками, понятійним апаратом, характеризується достатнім рівнем компетентності. Аналіз текстів робить з незначними помилками, які сам виправляє після зауваження викладача.
148–168	У цілому змістовна і правильна відповідь з певною кількістю значних помилок. Знання абітурієнта є достатніми, він виявляє здатність до аналізу художнього твору, робить висновки та узагальнення, застосовує вивчений матеріал для розв'язання практичних завдань. Завдання виконує повністю, однак допускає низку неточностей.
127–147	Непогано, але зі значною кількістю недоліків. Необхідні практичні навички роботи із вивченим матеріалом сформовано на базовому рівні. Абітурієнт в цілому правильно відтворює навчальну програму, знає основні теорії і факти, уміє наводити власні приклади на підтвердження певних думок, робити окремі висновки. Завдання виконує з деякими фактичними та змістовними помилками.
100–126	Відповідає мінімальним критеріям. Абітурієнт виявив поверхові знання й розуміння основних положень навчальної програми. Завдання виконані з низкою фактичних і теоретичних помилок.
1–99	Абітурієнт не володіє основними знаннями з програми, не знає фактичного матеріалу, не володіє поняттєво-термінологічним апаратом. Необхідна ще певна додаткова робота для успішного складання іспиту. Завдання виконані частково, з грубими фактичними та теоретичними помилками.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Українська література 10 клас / О.Авраменко, В.Пахаренко. Київ: Грамота, 2018
2. Борзенко О., Лобусова О. Українська література 10 клас. Київ: Ранок, 2018
3. Коваленко Л., Бернадська Н. Українська література 10 клас. Київ: Оріон, 2018
4. Пахаренко В. Українська література 10 клас. Київ: Грамота, 2018

5. Слоновьовська О., Мафтин Н., Вівчарик Українська література 10 клас (стандарт або профільна програма). Київ: Літера ЛТД, 2018
6. Слоновьовська О., Мафтин Н., Вівчарик. Українська література 11 клас (профільна програма). Київ: Літера ЛТД, 2019
7. Авраменко О. Українська література 11 клас. Київ: Грамота, 2019
8. Борзенко О., Лобусова О. Українська література 11 клас. Київ: Ранок, 2019
9. Літературознавчий словник-довідник. – К., 1997
10. Енциклопедія постмодернізму. Пер. з англійської В. Шовкун. – К.: Основи, 2003.